

SIKKERHETSDATBLAD

Norenco Sanitær (NRF-nr 9815646)

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	16.01.2007
Revisjon	05.02.2009
Kjemikaliets navn	Norenco Sanitær (NRF-nr 9815646)
Artikkelnr.	243
Kjemikaliets bruksområde	Fjerner lukt og gassdannelse i transportable klosetter.

Nedstrømsbruker

Firmanavn	Norenco Norge AS
Postadresse	Syretårnet 21
Postnr.	3048
Poststed	Drammen
Land	Norge
E-post	arne@norenco.no
Hjemmeside	http://www.norenco.no
Nødtelefon	Nødtelefon2:90011800 Giftinformasjonen:22 59 13 00

2. Farlige egenskaper

Klassifisering	C; R35
Farebeskrivelse	Helse: Sterkt etsende. Brann og eksplosjon: Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig. Miljø: Produktet er ikke klassifisert som miljøskadelig.

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Merking/klassifisering	Innhold
kaliumhydroksid	CAS-nr.: 1310-58-3 EC-nr.: 215-181-3	C; R22, R35	5 - 10 vekt%
Kvaternære ammoniumforbindelser, benzyl-C8-18-alkyldimetyl, klorider	CAS-nr.: 63449-41-2 EC-nr.: 264-151-6 Indeksnr.: 612-140-00-5	C,N; R34,R21/22,R50	10 - 30 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vol, mg/m ³ , ppb, ppm, vekt%, vol%		
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.		
Komponentkommentarer	Se seksjon 16 for forklaring av risikosekninger. Balansen opp til 100 % er ikke-klassifiserte stoffer eller under grensen for og tas med i beregningen.		

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	ADVARSSEL ! Førstehjelpspersonale må være oppmerksom på egen risiko ved
----------	---

	redningsoperasjoner ! Flytt straks den skadede fra eksponeringskilden. Sørg for ro, varme og frisk luft. Ved bevisstløshet løses tettsittende klær. Plasser vedkommende i stabilt sideleie. Sørg for frie luftveier ved å bøye hodet bakover, munnen renses og eventuelle løse tenner fjernes. Ved pustevansker kan øvet personell bistå pasienten ved å gi oksygen. Ved åndedrettsstans gis kunstig åndedrett. Ved hjerrestans, hjertekompresjon.
Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Til sykehus eller lege.
Hudkontakt	Vask straks forurenset hud med vann og såpe eller et mildt rengjøringsmiddel. Fjern øyeblikkelig gjennomfuktete klær og skyl huden med vann. Det er meget viktig at stoffet fjernes umiddelbart fra huden. Etseskader skal behandles av lege.
Øyekontakt	Skyll straks øyet med mye vann mens øyelokket løftes. Skaff øyeblikkelig legehjelp eller transport til sykehus. Fortsett å skylle.
Svelging	FREMKALL IKKE BREKNING! Skyll nese, munn og svelg med vann. Gi rikelig med vann. Gi ikke noe å drikke hvis personen er bevisstløs. Kontakt lege.
Informasjon til helsepersonell	Sprut i øyet krever undersøkelse av øyelege. Etseskader på huden behandles som brannskader. Svelging av stoffet skal behandles som etseskade. Unngå ventrikkelskylling, perforasjonsfare. Symptomatisk behandling.

5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmiddel	Brann kan slukkes med: Vanndusj, -tåke eller -dis. Skum. Karbondioksid (CO ₂). Tørrkjemikalier, sand, dolomitt e.l.
Brann- og eksplosjonsfarer	Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig. Kan danne giftige eller eksplosive damper i kontakt med enkelte metaller. Ved brann eller høy temperatur dannes: Oksider av: Kalium.
Personlig verneutstyr	Bruk friskluftmaske når produktet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig pkt 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Bruk verneutstyr som angitt under pkt. 8. Unngå hud- og øyekontakt. Unngå innånding av aerosoler/ damper.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp av større mengder til kloakk, vassdrag eller grunn.
Metoder til opprydding og rengjøring	Begrens spredningen. Sug opp i absorberende materiale. Spyl rent med store mengder vann. Påse at spylevannet ikke forurenser vannkilder, elver etc. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall (se pkt. 13).

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Unngå søl, hud- og øyekontakt. Unngå håndtering som fører til dampdannelse. Øyedusj og nøddusj skal finnes på arbeidsplassen. Unngå sprut og søl. Unngå innånding av damper/ aerosoler.
Oppbevaring	Oppbevares på kjølig, tørt og mørkt lager i lukkede beholdere. Oppbevares adskilt fra: Syrer. Oppbevares utilgjengelig for barn.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
kaliumhydroksid	CAS-nr.: 1310-58-3 EC-nr.: 215-181-3	8 t.: 2 mg/m ³ T	2003

Eksponeringskontroll

Annen informasjon om grenseverdier	Det oppgitte verneutstyr er veiledende. Risikovurderingen (Faktisk risiko) kan føre til andre krav. Årstallet for siste utgivelse av Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære er 2007.
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Personlig verneutstyr bør velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hender godt etter arbeid med produktet. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Åndedrettsvern	Ved arbeidsoperasjoner som utvikler tåke (aerosoler), brukes åndedrettsvern med kombinasjonsfilter støvfilter og gassfilter (grønt filter K og støvfilter P2).
Håndvern	Benytt hansker av motstandsdyktig materiale, f.eks.: Butylgummi. Neoprengummi. Nitrilgummi. Polyvinylklorid (PVC). Vitongummi (fluorgummi). Gjennombruddstid er ikke kjent. Det angitte hanskematerialet er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider
Øyevern	Bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.
Annet hudvern enn håndvern	Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse mot hudkontakt.
Annen informasjon	Nøddusj og mulighet for øyeskylling må finnes på arbeidsplassen.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Flytende
Lukt	Ingen
Farge	Grønn-blå
Løselighetsbeskrivelse	Oppløselig i vann.
Løselighet i vann	Lett løslig vann
Relativ tetthet	Verdi: 1,1 g/cm ³
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: -16 °C
pH (handelsvare)	Verdi: 13,1

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Ved kontakt med metaller dannes hydrogengass som kan danne eksplosiv blanding med luft.
Materialer som skal unngås	Oksidasjonsmidler. Syrer.
Farlige spaltningsprodukter	Ved brann eller høy temperatur dannes: Etsende gasser/damper/røyk.
Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk. Unngå sollys.

11. Toksikologisk informasjon

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Konsentrert produkt er alkalisk, og gass/damp kan forårsake sterk irritasjon av slimhinner og åndedretsorganene.
Hudkontakt	Etsende, kan gi vevsskade.
Øyekontakt	Etsende. Alvorlig irritasjon og sår som gir permanent skade.
Svelging	Sterkt etsende. Vil forårsake etseskader på slimhinner, svelg, spiserør og magesekk.
Kroniske effekter	Produktet er ikke kjent for å gi kroniske skader.
Allergi	Allergifremkallende egenskaper er ikke kjent.
Kreft	Kreftfremkallende egenskaper er ikke kjent.
Fosterskadelige egenskaper	Effekter på fosterutvikling er ikke kjent.
Reproduksjonsskader	Reproduksjonsskadelige egenskaper er ikke kjent.
Arvestoffskader	Arvestoffskadende (mutagene) egenskaper er ikke kjent.

12. Miljøopplysninger

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksisitet	Produktet er ikke klassifisert som miljøskadelig.
---------------	---

Mobilitet	Oppløselig i vann.
Persistens og nedbrytbarhet	Produktet er biologisk nedbrytbar. 90%.
Bioakkumulasjonspotensial	Ingen bioakkumulering er indikert.
Andre skadevirkninger / annen informasjon	Utslipp av produktet til vann kan lokalt gi høy pH med fare for fiskedød.

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	EAL: 06 02 05 andre baser
NORSAS	7132 Uorganiske baser
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.

14. Transportinformasjon

Varenavn (nasjonalt)	ETSENDE VÆSKE, N.O.S. (kaliumhydroksid, Kvaternære ammoniumforbindelser, benzyl-C8-18-alkyldimetyl, klorider)
Farlig gods ADR	Status: Ja UN-nr.: 1760 Klasse: 8 Fare nr.: 80 Emballasjegruppe: II Varenavn: ETSENDE VÆSKE, N.O.S. (kaliumhydroksid, Kvaternære ammoniumforbindelser, benzyl-C8-18-alkyldimetyl, klorider)
Farlig gods RID	Status: Ja UN-nr.: 1760 Klasse: 8 Emballasjegruppe: II Varenavn: ETSENDE VÆSKE, N.O.S. (kaliumhydroksid, Kvaternære ammoniumforbindelser, benzyl-C8-18-alkyldimetyl, klorider)
Farlig gods IMDG	Status: Ja UN-nr.: 1760 Klasse: 8 Emballasjegruppe: II EmS: F-A, S-B Varenavn: CORROSIVE LIQUID, N.O.S. (Potassium hydroxide, Quaternary ammonium compounds, benzyl-C8-18-alkyldimethyl, chlorides)
Farlig gods ICAO/IATA	Status: Ja UN-nr.: 1760 Klasse: 8 Emballasjegruppe: II Varenavn: CORROSIVE LIQUID, N.O.S. (Potassium hydroxide, Quaternary ammonium compounds, benzyl-C8-18-alkyldimethyl, chlorides)

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

Etsende

Sammensetning på merkeetiketten kaliumhydroksid: 5 - 10 vekt%, Kvaternære ammoniumforbindelser, benzyl-C8-

	18-alkyldimetyl, klorider: 10 - 30 %
R-setninger	R35 Sterkt etsende.
S-setninger	S1/2 Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn. S26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege. S36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm. S45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig.
Andre anmerkninger	Innhold i henhold til bestemmelser om vaskemidler: 5-15 % kationiske overflateaktive stoffer. UTEN FOSFAT
Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, fastsatt av Miljøverndepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 16.juli 2002, med senere endringer, gjeldende fra 31. oktober 2005. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) Vedlegg II: Sikkerhetsdatablad. Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfæren 2003, Direktoratet for Arbeidstilsynet (Best.nr. 361) med siste endringer 1.juli 2008. ADR/RID veg-/jernbanetransport av farlig gods 2007, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet. FOR 2004-06-01 nr. 922: Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften), med senere endringer. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 648/2004 av 31. mars 2004 om vaske- og rengjøringsmidler med siste endringer 20. juni 2006.
Deklarasjonsnr.	P-90393

16. Andre opplysninger

Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R21/22 Farlig ved hudkontakt og svelging. R22 Farlig ved svelging. R34 Etsende. R35 Sterkt etsende. R50 Meget giftig for vannlevende organismer.
Utfyllende opplysninger	LISTE OVER BESTANDDELER: AQUA BENZALKONIUM CHLORIDE POTASSIUM HYDROXIDE
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Versjon: 1(16.01.2007). Punkter endret:. Versjon: 2(05.02.2009). Punkter endret:1-16.
Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig til alle som håndterer produktet.
Brukerens anmerkninger	Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på vår nåværende kunnskap på gjeldende regelverk nasjonalt og i EU. Brukernes arbeidsforhold er utenfor vår kontroll. Anvisningene er gitt under forutsetning av at produktet brukes som angitt i avsnitt 1, og det er forutsatt at brukerbegrensninger blir overholdt.
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Norenco Norge AS